

بررسی خاصیت ضد هرپسی عصاره ریشه گیاه جعفری مکزیکی علیه ویروس های هرپس سیمپلکس تیپ یک و دو انسانی در کشت سلول

امیر قائمی^۱، محمد فرشاد مقدم^۲، دکتر حوریه سلیمانجاهی^{۳*}، دکتر رضا امیدییگی^۴، دکتر طراوت بامداد^۵، داود حکمت پو^۶، کسری حمدی^۶

۱- دانشجوی دکتری ویروس شناسی دانشگاه تربیت مدرس، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان

۲- دانشجوی دکتری کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

۳- استادیار، عضو هیئت علمی گروه ویروس شناسی دانشگاه تربیت مدرس

۴- استاد، عضو هیئت علمی گروه کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

۵- دانشجوی دکتری پرستاری دانشگاه تربیت مدرس، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک

۶- کارشناس ارشد میکروب شناسی

تاریخ دریافت ۸۵/۶/۲۷، تاریخ پذیرش ۸۵/۱۲/۱۶

چکیده

مقدمه: عوارض ناشی از داروهای شیمیایی منجر به گرایش به سمت داروهای طبیعی شده است که عوارض جانبی کمتری دارند. در این مطالعه اثر ضد ویروسی عصاره به دست آمده از ریشه جعفری مکزیکی بر علیه ویروس هرپس سیمپلکس تیپ یک و دو انسانی بررسی شد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه تجربی است. برای انجام آن عصاره الکلی از ریشه های این گیاه به روش مسراسیون تهیه و در شرایط خلاء تغلیظ شد. سلول Vero در محیط کشت DMEM حاوی ۵ درصد سرم جنین گوساله کشت داده شد. بعد از تهیه بذر ویروس و تعیین عیار آن، رقت های مختلف عصاره (۱/۱۶، ۱/۸، ۱/۴، ۱/۲، ۱/۱) با ویروس با عیار مشخص مجاور و به محیط کشت سلول اضافه گردید و اثرات ضد ویروسی آن با مقایسه با کنترل های مختلف ارزیابی شد. در تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون مقایسه چندگانه دانکن استفاده شد.

نتایج: یافته ها نشان داد که عصاره به دست آمده از ریشه جعفری مکزیکی به طور معنی داری باعث جلوگیری از تکثیر ویروس هرپس سیمپلکس تیپ ۱ و ۲ انسانی شد. این عصاره، ویروس هرپس سیمپلکس تیپ ۲ را نسبت به تیپ ۱ بهتر کنترل می کند. بررسی بر روی رقت های مختلف عصاره نشان داد که فعالیت ضد ویروسی در رقت های مختلف متفاوت است و بیشترین فعالیت ضد ویروسی بر علیه هر دو ویروس در رقت ۱/۱۰ حاصل گردید.

نتیجه گیری: نتایج این تحقیق نشان داد که عصاره به دست آمده از ریشه گیاه جعفری مکزیکی دارای پتانسیل ضد ویروسی خوبی بر علیه ویروس هرپس سیمپلکس تیپ یک و دو انسانی می باشد که می توان از آن به عنوان یک منبع دارویی برای کنترل این بیماری های ویروسی استفاده نمود.

واژگان کلیدی: هرپس سیمپلکس تیپ یک و دو، جعفری مکزیکی، کشت سلول، عصاره ریشه

*نویسنده مسئول: تهران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده پزشکی، گروه ویروس شناسی

E-mail: soleim_h@modares.ac.ir